

Työsuojeluhallinto

Autonkuljettajan ajo- ja lepoajat

Aluehallintovirasto

Autonkuljettajan ajo- ja lepoajat

ISBN 978-952-479-097-0
ISSN 1456-257X

Multiprint Oy, Tampere 2010

Sisältö

Lukijalle	7
Ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltaminen	8
Pääsääntö	8
Poikkeukset	9
Vuorokausilevon keskeyttäminen sekä matkustaminen ajon aloituspaikkakunnalle tai lopetuspaikkakunnalta (9 artikla)	14
Työ vähimmäislepoaikoina (4 ja 6 artikla)	15
Ajopiirturin levyyn tehtävät merkinnät	16
Valvontalaitteen aikaryhmävalitsimen käyttö	18
MUISTA (Mekaaninen ajopiirturi)	20
MUISTA (Digitaalinen ajopiirturi)	20
Työsuojelun vastualueet	23

Lukijalle

Autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja koskevat määräykset ovat yhdenmukaisia koko Euroopan unionissa ja Euroopan talousalueella (ETA).

Ajo- ja lepoaikasäännökset koskevat eräin poikkeuksin kuorma- ja linja-auton kuljettajia.

Valvonta kohdistuu suomalaisiin ja ulkomaalaisiin ajoneuvoihin ja niiden kuljettajiin.

Sopimusten mukaisesti kukin jäsenmaa järjestää alueellaan asianmukaista ja säännöllistä valvontaa siten, että tarkastuksia suoritetaan sekä tiellä että yritysten tiloissa niin, että ne koskevat merkittävää ja edustavaa osaa kaikista niistä kuljettajista, yrityksistä ja ajoneuvoista, joihin sovelletaan tieliikenteen sosiaalilainsäädännön yhdenmukaistamisesta annettua EU:n asetusta (EY) nro 561/2006 ja tieliikenteen valvontalaitteista annettua EU:n asetusta (ETY) nro 3821/85.

Tämä opas ei korvaa edellä mainittuja asetuksia.

Ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltaminen

Pääsääntö

Asetusta sovelletaan lähtökohtaisesti yleisillä teillä tapahtuvaan

- a) tavaraliikenteeseen, jossa ajoneuvon suurin sallittu massa (ml. mahdollinen perävaunu tai puoliperävaunu) on yli 3,5 tonnia, tai
- b) henkilöliikenteeseen, jossa käytettävät ajoneuvot on rakennettu tai pysyvästi mukautettu yli yhdeksän henkilön kuljettamiseen kuljettaja mukaan luettuna, ja tarkoitettu tällaiseen käyttöön.

Ajo- ja lepoaika-asetusta ei sovelleta yleisillä teillä suoritettuun ajoon silloin, kun kyseessä on yleisen tien suora ylitys, mikäli tällainen ajaminen liittyy työhön, jota tehdään pääsääntöisesti yleisen tien ulkopuolella. Yhden ajovuorokauden aikana yleisillä teillä ajatut muut kuin ko. ajot edellyttävät siis muun muassa viikkolevon, vuorokausilevon ja, ylittäessään yhteensä 4,5 tuntia, taukojen pitämistä kyseisen ajovuorokauden osalta.

Yleisen tien ulkopuolella tapahtuva ajo merkitään muuksi työksi.

Asetusta sovelletaan myös ajoneuvoyhdistelmiin, joissa vetoauto on henkilöauto, mutta yhdistelmän kokonaismassa ylittää 3500 kg.

Asetusta sovelletaan myös tyhjänä ajamiseen.

Asetusta ei sovelleta erikoisajoneuvoihin, joita ei ole tarkoitettu käytettäväksi tavarain tai henkilöiden kuljettamiseen, kuten sellaisiin nosturiautoihin tai betonin pumppausautoihin, joilla ei kuljeteta tavaraa.

Poikkeukset

Edellä mainitusta pääsäännöstä on säädetty sekä kaikkia jäsenvaltioita koskevia että jäsenvaltiokohtaisia poikkeuksia. Vaikka sanamuodot viittaavat useissa poikkeuksissa vain ajoneuvoihin, tulkinnan lähtökohtana on kuljetus, johon ajoneuvoa kulloinkin käytetään.

Kaikkia jäsenvaltioita koskevat poikkeukset (3 artikla)

Kaikkia jäsenvaltioita koskevat poikkeukset ovat asetuksen 3 artiklassa ja sen mukaan ajo- ja lepoaika-asetusta ei sovelleta missään jäsenvaltiossa kuljetuksiin, joissa käytetään seuraavanlaisia ajoneuvoja:

- a) säännöllisessä henkilöliikenteessä käytettävät ajoneuvot, kun kyseisen liikennereitin pituus on enintään 50 kilometriä
- b) ajoneuvot, joiden suurin sallittu nopeus on enintään 40 kilometriä tunnissa
- c) puolustusvoimien, väestönsuojelun, palokunnan ja yleisestä järjestyksestä vastaavien laitosten omistamat tai ilman kuljettajaa vuokraamat ajoneuvot, kun tieliikennettä harjoitetaan näille laitoksille osoitettujen tehtävien johdosta ja niiden valvonnassa
- d) hälytys- tai pelastusajoneuvot, mukaan lukien humanitaarisen avun kuljettamiseen muuten kuin kaupallisesti käytettävät ajoneuvot
- e) sairaanhoidon erikoisajoneuvot
- f) hinausajoneuvot, joita käytetään enintään 100 kilometrin etäisyydellä niiden asemapaikasta
- g) tekniikan kehittämiseen sekä korjausten ja kunnossapidon testaamiseen tarvittavat ajoneuvot ja uudet tai uudistetut ajoneuvot, joita ei ole vielä otettu käyttöön
- h) ei-kaupalliseen tavarankuljetukseen tarkoitettut ajoneuvot tai ajoneuvo-yhdistelmät, joiden suurin sallittu massa on enintään 7,5 tonnia
- i) hyötyajoneuvot, jotka ovat museoajoneuvoja sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa niillä ajetaan, ja joita käytetään ei-kaupallisiin tavarankuljetuksiin tai henkilöiden kuljetuksiin.

Suomessa sallitut muut poikkeukset (Asetus ajoneuvojen käytöstä tiellä, 7 §)

Edellä mainittujen, kaikissa jäsenvaltioissa noudatettavien poikkeusten lisäksi kullakin jäsenvaltiolla on oikeus sulkea tiettyjä kuljetuksia ajo- ja lepoaika-asetuksen ja siten myös piirturiasetuksen ulkopuolelle. Suomessa ajo- ja lepoaika-asetusta ei sovelleta eikä ajopiirturia tarvitse käyttää ajoneuvojen käytöstä tiellä annetun valtioneuvoston asetuksen (1257/1992, muutos 1221/2007) 7 §:n mukaan seuraavissa kuljetuksissa:

- a) maanviljelyä, puutarhaviljelyä, kotieläintaloutta tai kalastusta harjoittavan yrityksen käyttämässä tai ilman kuljettajaa vuokraamassa ajoneuvossa enintään 100 kilometrin etäisyydellä yrityksen sijaintipaikasta, jos ajoneuvon kuljettaminen ei ole kuljettajan päätoimi ja ajoneuvolla kuljetaan vähäisessä määrin omia tuotteita, joita myydään torilla tai muutoin tiettyssä paikassa tai näiden yritysten omassa hoidossa olevia hevosia
- b) ajoneuvossa ja ajoneuvoyhdistelmässä, jonka suurin sallittu massa on enintään 7,5 tonnia ja jota käytetään postitoimilaisissa (313/2001) tarkoitettuun postin jakeluun tai sellaisten materiaalien tai laitteiden kuljetukseen, joita kuljettaja tarvitsee työnsä yhteydessä, jos ajoneuvoa tai ajoneuvoyhdistelmää käytetään enintään 50 kilometrin etäisyydellä yrityksen sijaintipaikasta ja ajoneuvojen kuljettaminen ei ole kuljettajan päätyö
- c) ajoneuvossa, jota käytetään yksinomaan pinta-alaltaan enintään 2 300 neliökilometrin suuruisella saarella, jota moottoriajoneuvoliikenteen käytettävissä oleva silta, kahlamo tai tunneli ei yhdistä mantereeseen
- d) ajokortin tai ammattitaitoa osoittavan todistuksen saamiseksi annettavaan ajo-opetukseen ja suoritettavaan tutkintoon käytettävässä ajoneuvossa edellyttäen, ettei sitä käytetä kaupallisessa kuljetuksessa
- e) ajoneuvossa, jota käytetään viemäriverkon, tulvantorjunnan, vesi-, kaasuja sähkölaitoksen toiminnassa, maanteiden kunnossapidossa ja valvonnassa, ovelta ovelle tapahtuvassa talousjätteiden keruussa ja kuljetuksessa, sähkö- ja puhelinpalvelussa, radio- ja televisiolähetyksissä sekä radio- ja televisiolähettimien tai -vastaanottimien tunnistamisessa
- f) ajoneuvossa, jossa on 10–17 paikkaa ja jota ei käytetä kaupalliseen liikenteeseen

- g) opetustarkoituksiin varustetussa ajoneuvossa, jossa opetus tapahtuu pysäköitynä
- h) ajoneuvossa, joka on tarkoitettu maidon keräämiseen maatiloilta ja maidonkuljetusastioiden tai eläinten ravinnoksi tarkoitettujen maitovalmisteiden palauttamiseen maatiloille
- i) rahaa tai arvoesineitä kuljettavassa ajoneuvossa
- j) ajoneuvossa, jota käytetään eläinjätteiden tai muiksi kuin elintarvikkeiksi käytettävien ruhojen kuljetukseen
- k) ajoneuvossa, jota käytetään yksinomaan maanteiden solmukohtiin liittyvillä alueilla, kuten satamissa, satamien ja muiden liikennemuotojen yhdistämiseksi perustetuissa terminaaleissa ja rautatieterminaaleissa, olevilla teillä
- l) ajoneuvossa, jota käytetään elävien eläinten kuljetukseen maatilalta paikallisille markkinoille tai teurastamoihin ja päinvastoin 50 kilometrin säteellä maatiloilta
- m) sirkuksen tai huvipuiston erikoisajoneuvossa.

Tietyissä kuljetuksissa, jotka tapahtuvat kokonaan tai joiden alku- tai päätepiste on entisissä Lapin ja Oulun lääneissä lukuun ottamatta Oulun ja Kajaanin kaupunkia taikka muualla maassa sellaisissa kunnissa, joiden asukastiheys on pienempi kuin viisi asukasta neliökilometrillä, voidaan ajo- ja lepoaika-asetuksen määräyksistä poiketa seuraavasti:

Henkilöliikenne:

Linjaliikenteessä olevien linja-autojen 45 minuutin tauot voidaan jakaa vanhan ajo- ja lepoaika-asetuksen (3820/85) mukaisesti edelleen enintään kolmeen osaan, joista kunkin on oltava vähintään 15 minuuttia.

Tavaraliikenne:

Hinauskuljetuksissa, maanviljelyä, puutarhaviljelyä, kotieläintaloutta tai kalastusta harjoittavien yritysten torikaupan tai hevosten kuljetuksissa sekä elävien eläinten kuljetuksissa saadaan asetuksen vuorokautista ajoaikaa pidentää enintään kahdella tunnilla ja vuorokautista lepoaikaa lyhentää enintään yhdellä tunnilla.

AJOAIKA 9 TUNTIA (6 artikla)

Vuorokautinen ajoaika saa olla enintään 9 tuntia. Sitä voidaan viikon aikana kahdesti pidentää enintään 10 tuntiin.

Vuorokautinen ajoaika on kahden vuorokautisen lepoajan tai vuorokautisen ja viikottaisen lepoajan välinen ajoaika.

Kuljettajan ajoaikaa on kaikki se aika, jonka ajoneuvo liikkuu liikenteessä.

Ajoaikaa eivät ole esimerkiksi tautot tai odotusajat, kuorman purkaus tai lastaus, korjaus- ja huoltoajat, tapahtuivatpa ne tiellä tai muualla.

Viikottainen ajoaika saa olla enintään 56 tuntia.

Kahden peräkkäisen viikon yhteenlaskettu ajoaika saa olla enintään 90 tuntia.

Viikko on ma klo 00.00 – su klo 24.00.

TAUKO 45 MINUUTTIA (7 artikla)

Neljän ja puolen tunnin ajon jälkeen kuljettajan on pidettävä vähintään 45 minuutin tauko, jollei hänen vuorokausi- tai viikkolepoaikansa ala.

Tauko voidaan pitää myös kahdessa osassa. Tällöin ensimmäisen osan pitää olla vähintään 15 minuuttia ja toisen osan vähintään 30 minuuttia. Toinen osa pitää sijoittaa siten, että yhteenlaskettu ajoaika ei ylitä neljää ja puolta tuntia ennen tauon toisen osan alkamista.

Muun työn tekeminen tauon aikana on kielletty. Tauko on tarkoitettu lepäämiseen. Monimiehistytilanteessa tauon voi pitää liikkuvassa ajoneuvossa.

Yhdessä tai kahdessa osassa pidetyn vähintään 45 minuutin tauon jälkeen alkaa aina uusi taukolaskenta eikä aikaisempia ajo- ja taukoajoja oteta huomioon.

VUOROKAUSILEPO 11 TUNTIA (8 artikla)

Vuorokausilevon tulee olla yhdenjaksoinen ja vähintään 11 tuntia jokaista 24 tunnin jaksoa kohden. Työhönsidonnaisuusaika eli ajoaika, muu työaika, odotusaika ja tauot yhteensä voivat olla enintään 13 tuntia.

Vuorokausilevon saa kahden viikottaisen lepoajan välillä lyhentää enintään kolme kertaa vähintään 9 tunnin (=lyhennetty lepoaika) mittaiseksi. Työhönsidonnaisuusaika voi olla enintään 15 tuntia.

Ellei vuorokausilepoa ole lyhennetty, se voidaan jakaa pidettäväksi enintään kahtena erillisenä jaksoneuna, joista ensimmäisen tulee olla vähintään 3 tuntia ja jälkimmäisen vähintään 9 tuntia.

Työn alkaessa vuorokausilevon jälkeen alkaa uusi 24 tunnin jakso.

Monimiehitys

Jos ajoneuvossa on samanaikaisesti kaksi tai useampi kuljettajaa (monimiehitys), tarkastelujakso on 30 tuntia. Tällöin kummallakin kuljettajalla on oltava vähintään 9 tunnin yhtäjaksoinen lepoaika. Työhönsidonnaisuusaika voi olla enintään 21 tuntia.

Kaksoismiehitystilanteesta, jossa molemmat kuljettajat ovat velvollisia lähtemään samalla ajoneuvolla ei toisen kuljettajan tarvitse olla mukana ensimmäisen tunnin aikana. Ajoneuvo voi näiden kahden kuljettajan toimesta liikkua yhtämittaisesti enintään 20 tuntia, koska molemmilla kuljettajilla voi ajoa olla enintään 10 tuntia ja koska tauot voi viettää liikkuvassa ajoneuvossa. Vuorokausilepoa ei voi viettää liikkuvassa ajoneuvossa.

VIKKOLEPO 45 TUNTIA (8 artikla)

Viikkolevon tulee olla yhdenjaksoinen vähintään 45 tuntia ja sen on alettava viimeistään kuuden (6) 24 tunnin jakson kuluttua edellisen viikottaisen lepoajan päättymisestä.

Viikkolepo voidaan lyhentää vähintään 24 tuntiin kerran peräkkäisen kahden viikon aikana kukin lepoajan lyhennys on korvattava lyhennystä vastaavalla yhtäjaksoisella lepoajalla ennen kyseistä viikkoa seuraavan kolmannen viikon loppua muun, vähintään 9 tunnin lepoajan yhteydessä.

Kahden peräkkäisen viikon aikana kuljettajan on pidettävä

- joko kaksi säännöllistä viikottaista lepoaikaa (vähintään 45 tuntia)
- tai yksi säännöllinen lepoaika ja yksi lyhennetty lepoaika (vähintään 24 tuntia).

Vuorokausilevon keskeyttäminen sekä matkustaminen ajon aloituspaikkakunnalle tai lopetuspaikkakunnalta (9 artikla)

Vuorokausilevon keskeyttäminen

Kun kuljettaja seuraa lautalla tai junassa kuljetettavaa ajoneuvoa ja pitää säännöllisen vuorokautisen lepoajan (väh. 11 tuntia), kyseinen lepoaika voidaan keskeyttää korkeintaan kaksi kertaa muun toiminnan vuoksi, joka saa kestää yhteensä enintään yhden tunnin. Tällaisena säännöllisenä vuorokautisena lepoaikana kuljettajalla on oltava käytettävissään vuode.

Keskeyttää saa siten 11 tunnin vuorokausilevon tai jaetun vuorokausilevon (3 + 9 tuntia), kun mennään lauttaan taikka junaan tai kun poistutaan sieltä. Keskeytykset saavat kestää yhteensä enintään yhden tunnin. Jaetussa vuorokausilevossa keskeytysten määrä (enintään kaksi) koskee koko vuorokautista lepoaikaa eikä erikseen kumpaakin osaa kahtena jaksona pidetystä säännöllisestä vuorokautisesta lepoajasta. Keskeytyksiin käytetty aika ei saa missään tapauksessa lyhentää lepoaikaa.

Matkustus aika

Aika, joka on käytetty matkustamiseen paikkakunnalle, missä toimiminen ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon kuljettajalla alkaa, tai

kyseiseltä paikkakunnalta palaamiseen, kun ajoneuvo ei ole kuljettajan kotona eikä hänen säännöllisenä asemapaikkanaan olevassa työnantajan toimipisteessä, saadaan laskea vapaa-ajaksi tai tauoksi vain silloin, kun kuljettaja on lautalla tai junassa ja hänen käytettävissään on vuode tai makuusija.

Aika, jonka kuljettaja on käyttänyt ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuulumattoman ajoneuvon kuljettamiseen asetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon luo tai luota, kun se ei ole kuljettajan kotona eikä hänen säännöllisenä asemapaikkanaan olevassa työnantajan toimipisteessä, on laskettava ”muuksi työksi”.

Ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalaan kuulumattoman ajoneuvon ajaminen tai matkustaminen asemapaikkakunnan ulkopuolella sijaitsevalle työn aloittamispaikkakunnalle tai asemapaikkakunnan ulkopuolelta sijaitsevalta työn lopettamispaikkakunnalta ei ole mahdollista vähimmäisvuorokausi- tai vähimmäisviikkolevon aikana, mikäli kyseessä ei ole lautta tai juna, jossa kuljettajan käytettävissä on vuode tai makuusija. Vuorokausilevon 24 tunnin tarkasteluajanjakso ja monimiehityksessä 30 tunnin tarkasteluajanjakso alkaa edellä mainitun lepoajan päättymisestä.

Rajoitus ei koske kuljettajan normaalia työ- tai kotimatkaa asemapaikkakunnalleen tai sieltä pois.

Työ vähimmäislepoaikoina (4 ja 6 artikla)

Mikään työ- tai virkasuhteessa tehty työ kuljetusalalla tai sen ulkopuolella ei ole mahdollista asetuksessa tarkoitetun vähimmäisvuorokausi- tai vähimmäisviikkolevon aikana. Yksityisyrittäminen ja muu itselle tehty työ on mahdollista vähimmäisvuorokausi- tai vähimmäisviikkolevon aikana.

Muun työn ilmoittaminen (4 artikla)

Kuljettajan, joka on useamman kuin yhden kuljetusyrityksen tai muun yrityksen palveluksessa tai käytettävissä, on toimitettava kullekin kuljetusyritykselle kirjallisesti riittävät tiedot kaikesta muissa yrityksissä työ- tai virkasuhteessa tekemästään työstä. Kuljettajan on oma-aloitteisesti annettava tiedot työnantajalle. Jos työntekijä laiminlyö selontekovelvollisuutensa tai antaa vääriä tietoja, työnantaja ei ole tästä vastuussa.

Ajopiirturin levyyn tehtävät merkinnät

Ajon (työajan) alkaessa merkitään seuraavat tiedot piirturilevyn keskiosaan:

kuljettajan suku- ja etunimi

paikkakunta, jossa levy asetetaan piirturiin

20 päivä, kuukausi ja vuosi, milloin levy on laitettu piirturiin

NO. ajoneuvon rekisterinumero

matkamittarin (km) lukema ajon alkaessa

Ajon (työajan) päättyessä lisätään levyn keskiosaan:

paikkakunta, jossa levy poistetaan piirturista

20 päivämäärä ajon päättyessä

matkamittarin (km) lukema ajon päättyessä

Ajoneuvoa vaihdettaessa merkitään levyn taakse:

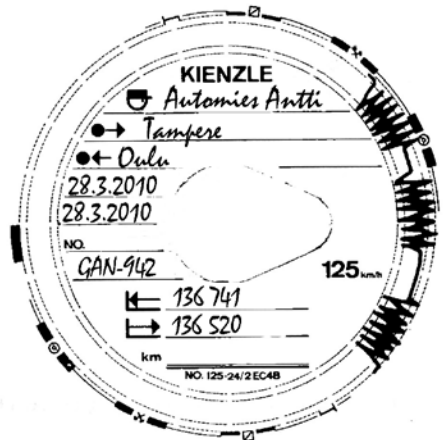
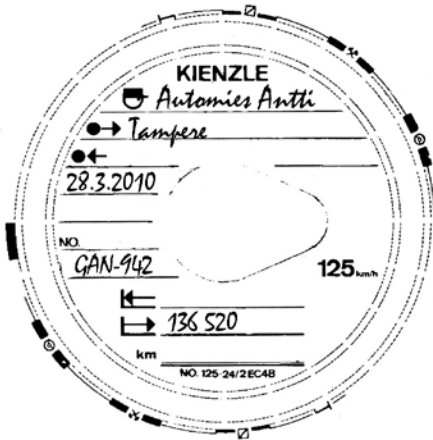

tarvittaessa ajoneuvon vaihdon kellonaika

NO. uuden ajoneuvon rekisterinumero

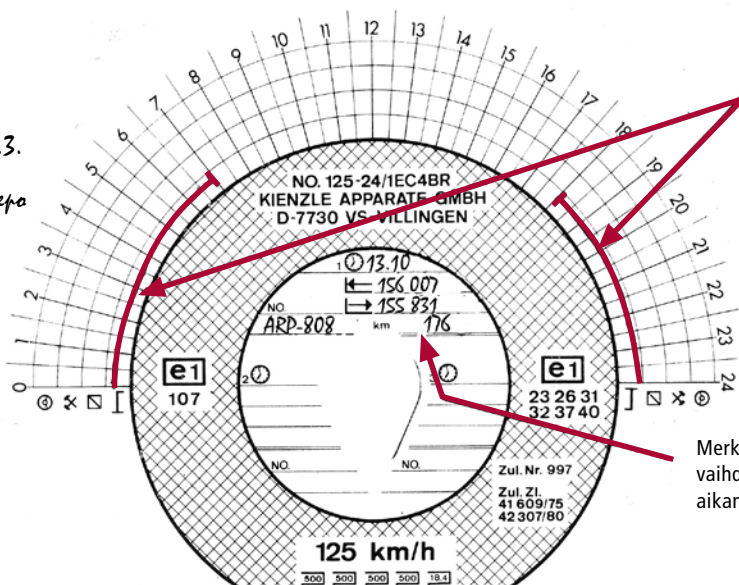

uuden ajoneuvon mittarilukema

Merkintä
vapaapäivistä

18.-19.3.
(la-su)
viihkolepa

Merkintä
lepoajasta

Merkintä ajoneuvon
vaihdosta työpäivän
aikana

Valvontalaitteen aikaryhmävalitsimen käyttö

Kuljettajan on käytettävä ajopiirturin aikaryhmävalitsinta.

Valitsimen aikaryhmät ovat seuraavat:

= ajoaika

Useimmissa uusissa piirtureissa tämä toiminta on automaattinen, eikä merkkiä ole piirturissa

= muu työ

- lastaus ja purkaminen
- matkustajien auttaminen ajoneuvon nousemisessa tai poistumisessa
- puhdistustyöt ja tekninen huolto
- kaikki muut tehtävät, joilla pyritään varmistamaan ajoneuvon, lastauksen ja matkustajien turvallisuus
- poliisi-, tulli- ja maahantulo- ja muiden viranomaisten kanssa asiointi
- aika, jonka kuljettaja on käyttänyt tämän asetuksen soveltumisalaan kuulumattoman ajoneuvon kuljettamiseen tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan ajoneuvon luo tai luota, kun se ei ole kuljettajan kotona eikä hänen säännöllisenä asemapaikkanaan olevassa työnantajan toimipisteessä
- ajo- ja lepoaika-asetuksen soveltamisalan ulkopuolisen ajoneuvon kuljettaminen kaupallisessa tarkoituksessa
- kaikki samalle tai toiselle työnantajalle työ- tai virkasuhteessa tehtävä työ joko kuljetusalalla tai sen ulkopuolella

= varallaoloaika

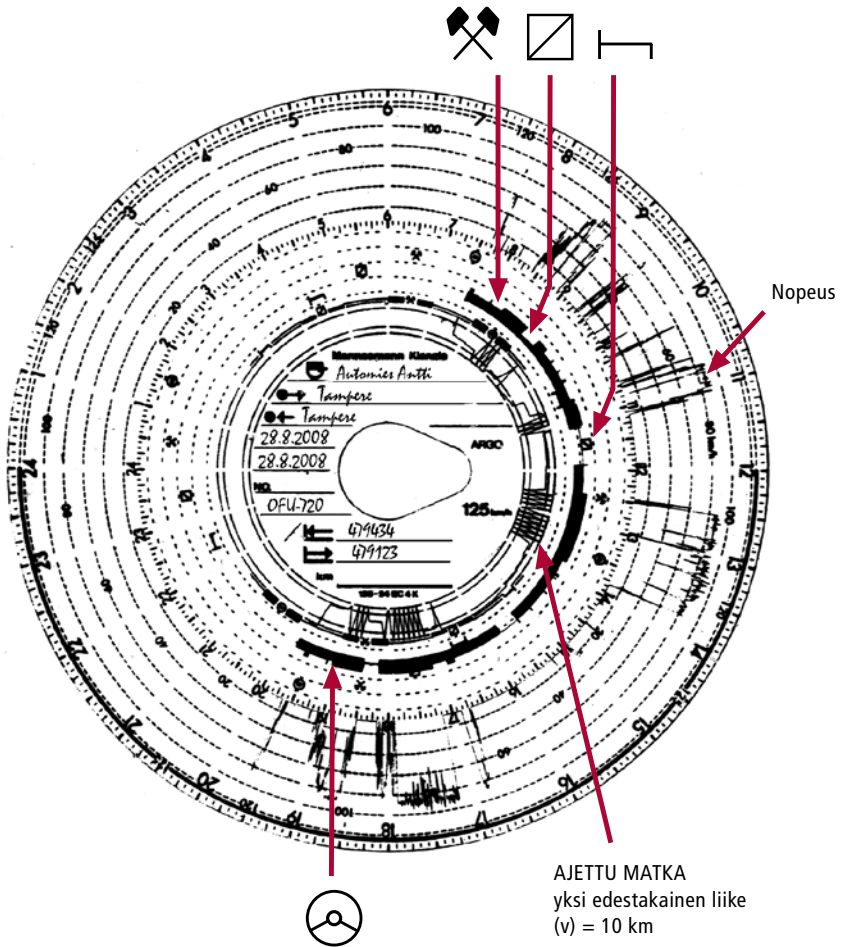
- kuljettajan vieressä tai makuualustalla vietetty aika ajoneuvon ollessa liikkeellä

= työn keskeytykset

Kuljettajan on käytettävä aikaryhmävalitsinta siten, että em. aikaryhmät tulevat merkityksi erikseen ja toisistaan erotettavasti. Käytön laiminlyönnistä seuraa rangaistus.

Kun kuljettaja poistuu autosta tauolle esim. varastoalueella ja luovuttaa auton toiselle kuljettajalle kuormaamista ja kuorman purkamista varten, hänen on siirrettävä digitaalisessa ajopiirurissa kuljettajakortti kakkospaikkaan ja käytettävä aikaryhmävalitsinta.

MUISTA (Mekaaninen ajopiirturi)

- Ajopiirturin levy on henkilökohtainen. Kuljettaja on itse vastuussa piirturin käytöstä ja levyyn tehtävistä merkinnöistä.
- Ajopiirturin levy tulee olla kaikista ajopäivistä, ja kuljettajan on milloin tahansa pyynnöstä esitettävä ne valvontaviranomaiselle.
- Vapaapäivistä ja muista poissaoloista voidaan tehdä merkintä vapaapäivien jälkeisen työpäivän levyyn taakse esim. seuraavasti: "Vuosilomalla 10.–23.7." tai "18.–19.3. (la-su) viikkolepo"
- Jos piirturi menee rikki tehdään tarvittavat merkinnät käsin levyn takana olevaan aika-asteikkoon.
- Rikkoontunut piirturi on toimitettava korjattavaksi viikon kuluessa. Piirturi on tarkastettava vähintään kahden vuoden välein.
- Myös muista ajanjaksoista, joihin ajoneuvo ei ole voinut käyttää piirturia, tehdään merkinnät käsin levyn takana olevaan aika-asteikkoon.
- Ajoon lähtiessä on varmistettava, että ajoneuvossa on riittävästi tyhjiä levyjä koko matkaa varten.
- Työnantajan on säilytettävä piirturilevyjä käytön jälkeen vähintään yhden vuoden ajan hyvässä järjestyksessä.

MUISTA (Digitaalinen ajopiirturi)

- Kuljetusliikkeen on hankittava yrityskortti, jolla ajopiirturi lukitaan yrityksen käyttöön.
- Työnantaja vastaa siitä, että kuljettajalle, jolla ei ole voimassaolevaa kuljetajakorttia ei luovuteta kuljetettavaksi digitaalisella ajopiirturilla varustettua ajoneuvoa, mikäli ajotehtävä edellyttää ajopiirturin käyttöä.
- Yrityksen on jäljennettävä omaa yritystään koskevat ajo- ja lepoaikatiedot ajoneuvon digitaalisesta ajopiirturista seuraavasti:
  - Suomessa olevasta ajoneuvosta vähintään kahden kuukauden välein
  - Ulkomailla olevasta ajoneuvosta tiedot on jäljennettävä ajoneuvon tultua Suomeen
  - Kun ajoneuvo luovutetaan pois yrityksen omasta hallinnasta

Kuljettajan korttitiedot:

Työnantajan sekä sellaisen yrityksen, joka käyttää kuljettajaa tilapäisesti, on jäljennettävä kuljettajakortin ajo- ja lepoaikatiedot vähintään kolmen viikon välein sellaisilta viikoilta, joina kuljettaja on työssä.

Tietojen säilyttäminen

Käyttäjärityksen ja työnantajan on säilytettävä digitaalisesta ajopiirturista ja kuljettajakortista tallennetut tiedot yhden vuoden ajan. Yrityksen on pyynnöstä annettava kuljettajalle jäljennös kuljettajakortin tiedoista.

Muistiinpanot

Erityistilanteista johtuvista yllättävistä ajoaikapoikkeuksista (äärimmäiset sääolot, onnettomuus, pysäköintipaikan puute yms.) tai tauon tai lepoajan keskeyttävästä pakottavasta ajoneuvon siirrosta on tehtävä merkintä käsin poikkeaman luonteesta ja syytä piirturilevyyn (takapuolelle) tai valvontalaitteesta tulostettuun nauhaan.

Kuljettajan on milloin tahansa pyynnöstä esitettävä valvontaviranomaiselle:

- Ajaessaan MEKAANISELLA ajopiirturilla varustettua ajoneuvoa
  - kuluvan päivän ja edellisten 28 kalenteripäivän aikana käyttämänsä piirturilevyt
  - kuljettajakortti, jos hänellä sellainen on
  - kaikki käsin tehdyt muistiinpanot ja tulosteet kuluvalta päivältä ja edeltäviltä 28 päivältä
- Ajaessaan DIGITAALISELLA ajopiirturilla varustettua ajoneuvoa
  - kuljettajakortti
  - kaikki käsin tehdyt muistiinpanot ja tulosteet kuluvalta päivältä ja edeltäviltä 28 päivältä
  - ajopiirturilevyt edellä tarkoitettulta ajalta jos hän on ajanut mekaanisella ajopiirturilla varustettua ajoneuvoa

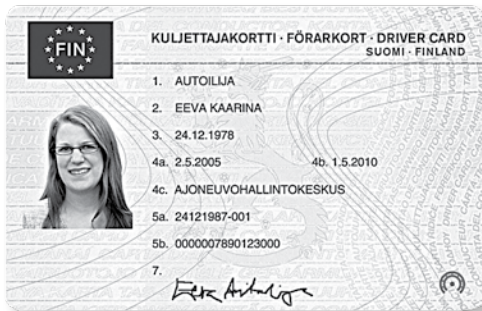
Selvitys tehdystä muusta työstä

Niiltä päiviltä, joilta ei ole piirturikiekkoa tai kuljettajakortin tietoja, kuljettajan on annettava luotettava selvitys kuljetusalan ulkopuolella tehdystä työstä.

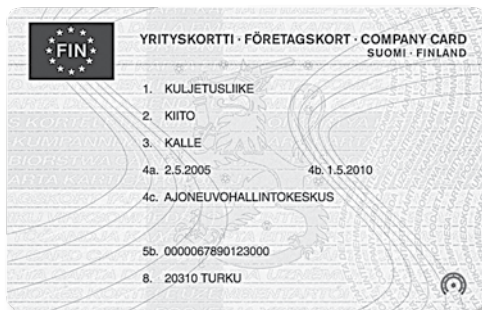
Rangaistusvaatimuksen säilyttäminen

Kuljettajan on säilytettävä Suomessa, toisessa EU:n jäsenvaltiossa tai AETR-sopimukseen kuuluvassa maassa (esim. Venäjä) saamansa rangaistusvaatimus tai muu kirjallinen huomautus mukanaan ajoneuvossa vähintään sama aika kuin ajopiirturilevyjä. Kuljettajan on pyynnöstä esitettävä edellä tarkoitettu rangaistusvaatimus tai muu kirjallinen huomautus valvovalle viranomaiselle.

KULJETTAJAKORTTI

YRITYSKORTTI

Lisätietoja digitaalisesta ajopiirturista löytyy osoitteesta [www.trafi.fi>tieliikenne>ammattiliikenne>digitaalinen ajopiirturi](http://www.trafi.fi>tieliikenne>ammattiliikenne>digitaalinen_ajopiirturi)

EU:n asetus kuorma- ja linja-autonkuljettajien ajo- ja lepoajoista sekä asetuksen soveltamisohjeet löytyvät liikenne- ja viestintäministeriön internetsivuilta osoitteesta www.lvm.fi>Liikenne>Kuljetusjalogistiikka>Ajo-jalepoajat.

Viisi työsuojelun vastuualuetta

**Etelä-Suomen
aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue**
Siltasaarenkatu 12 A, PL 46
00531 Helsinki
puh. 020 636 1040
tyosuojelu.etela@avi.fi

**Länsi- ja Sisä-Suomen
aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue**
Uimalankatu 1, PL 272
33101 Tampere
puh. 020 636 1060
tyosuojelu.lansi@avi.fi

**Pohjois-Suomen
aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue**
Albertinkatu 8, PL 229
90101 Oulu
puh. 020 636 1020
tyosuojelu.pohjoinen@avi.fi

**Lounais-Suomen
aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue**
Linnankatu 39
20100 Turku
puh. 020 636 1050
tyosuojelu.lounais@avi.fi

**Itä-Suomen
aluehallintovirasto
Työsuojelun vastuualue**
Vuorikatu 26 A
70100 Kuopio
puh. 020 636 1030
tyosuojelu.ita@avi.fi

Työsuojelun vastualueet valvovat yhdessä poliisin kanssa autonkuljettajan ajo- ja lepoaikamääräysten noudattamista. Tähän julkaisuun on koottu autonkuljettajien ajo- ja lepoaikoja koskevat määräykset, jotka koskevat myös omistajakuljettajia.

Julkaisutilaukset:

LSSAVI

Työsuojelun vastualueiden tukipalveluyksikkö
PL 272, 33101 Tampere

- puhelimitse arkipäivisin klo 9–15
numeroista 040 178 1510 ja 040 178 1515
- sähköpostilla: tyosuojelu.julkaisumyynti@avi.fi
- verkkokauppa: www.tyosuojelu.fi/julkaisumyynti

ISBN 978-952-479-097-0
ISSN 1456-257X

www.tyosuojelu.fi